

[Kastrup Olsen.]

niske Midler med Hensyn til Losning og Lastning og med Hensyn til sikker og hurtig Navigation over Havene. Spørgsmaalet er blot, om Rederne nu besidder saadanne Kapitaler, at de evner at forny Handelsflaaden med nye Skibe. De faar naturligvis udbetalt deres Forsikringssummer og har ogsaa et Tilgodehavende paa den anden Side Spærringen. Spørgsmaalet er, om det er nok. Hele det danske Samfund maa være interesseret i en hurtig og god Opbygning af den danske Handelsflaade, og det er mit Haab, at Regering og Rigsdag vil se med Forstaaelse paa Skibsfartens Problemer.

Skibsfarten ønsker ikke direkte Statstilskud, men ønsker, at den stadig som tidligere skal være et frit Erhverv, hvilende paa det private Initiativ og den private Ejendomsret. Det, Skibsfarten ønsker, er, at Regering og Rigsdag forstaaer, at det, da dette Erhverv var det, der led allermost under Krigen, er rimeligt, at der træffes Særforanstaltninger til Genopbygningen. Derfor ønsker Rederne at faa Lov til helt og fuldt at afskrive den Overpris, der er betalt for dyrt krigsindkøbte Skibe, og man ønsker en lempelig Skatteudskrivning. Jeg mener, at dette Krav er retfærdigt og rimeligt. Det er vigtigt og af ganske overordentlig Betydning, at den danske Handelsflaade genopbygges og genopbygges meget snart, for det er et meget vægtigt Aktiv for det danske Samfund.

Den Del af Handelsflaaden, jeg hidtil har omtalt, er de store søgaaende Skibe, men der er en anden Del af vor Handelsflaade, Smaaskibene. De har lidt haardt under Krigen; de har ogsaa samfundsmæssig Betydning, og de fleste af dem ejes af deres Fører, Skipperen selv. De har været udsat for en haard Konkurrence fra fremmede Landes Smaaskibe, navnlig hollandske og tyske. De tyske Smaaskibe har faaet direkte Statstilskud, og Hollænderne har kunnet konkurrere med nye og moderne Skibe. I denne Konkurrence har den danske Smaaskibsfart ikke kunnet hævde sig.

Saa kan man naturligvis med en vis Ret sige: naar det var nye og moderne Skibe, der skulde til, hvorfor byggede de danske Smaaskippere saa ikke den Slags Skibe? Her er vi i Virkeligheden ved Sagens Kerne, for Smaaskipperne kunde ikke bygge saadanne Skibe og kunde ikke erhverve sig saadanne, fordi det var umuligt for dem at skaffe den fornødne Kapital. Skulde de søge Laan de naturlige Steder, i Bankerne, stilledes der saadanne Krav med Hensyn til Sikkerhed, Afskrivning og Rente, at det viste

sig umuligt at optage saadant Laan. Manden kunde ikke arbejde de Penge ind, der var nødvendige til Afskrivningen paa saadanne Laan. I Holland derimod saa man anderledes paa Spørgsmaalet, der havde man en anden Forstaaelse af Smaaskibsfartens Betydning. Man oprettede en Hypotekbank, og ved Hjælp af den byggedes Hollands Smaaskibsflaade op og byggedes op paa en saadan Maade og med en saadan Størrelse, at den fik en væsentlig Indflydelse paa Hollands Økonomi.

Nu er der ved at ske noget tilsvarende her i Danmark. Der er Kræfter inden for Smaaskibserhvervet, som nu er ved at skabe en lignende Hypotekbank i Danmark som den, der i Holland har givet gode Resultater.

Man ønsker ikke fra Smaaskibsfartens Side, at Staten skal træde til ved direkte Tilskud. Man ønsker for Smaaskibsfartens Vedkommende Erhvervet bevaret som et frit og selvstændigt Erhverv, hvilende paa den private Ejendomsret og det private Initiativ. Det eneste, man ønsker — det vil jeg gerne henlede den høje Rigsdags og den højtærede Regerings Opmærksomhed paa — er denne lille Haandsrækning, at man fra Statens Side vil bevilge Stempelfrihed for de Obligationer, der nødvendigvis maa udstedes. Hvis Staten er villig til at yde denne Haandsrækning, vil man være med til at oprette en lang Række Middelstandshjem og skabe Muligheder for Søfolkene, give Arbejde til de danske Skibsværfter og sidst, men ikke mindst skabe gode Uddannelsessteder for den opvoksende Ungdom, der vil til Søs.

Jeg rører her ved et Spørgsmaal, der i de senere Aar har været til Diskussion inden for Søfartskredse, nemlig Uddannelsen af Søfolkene. Selve Spørgsmaalet blev rejst af Foreningen til Søfartens Fremme og har siden været livligt diskuteret mellem de i Sagen interesserede Parter, nemlig Sømændenes Forbund paa den ene Side og Skibsfører- og Styrmandsforeningen paa den anden Side. Sømændenes Forbund har ment og mener, at Sømændene stadig har den samme høje Standard, som de har haft tidligere, og henviser til den glimrende Indsats, de har ydet under Krigen, medens Navigatørerne hævder, at den menige Sømand ikke mere besidder de faglige Kvalifikationer, som han tidligere besad. Jeg vil gerne gøre opmærksom paa, at indtil denne Dag har det været saaledes, at hvor i Verden den danske Sømand afmønstredes, kunde han roligt lade sig afmønstre i Bevidstheden om, at han